

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 St. Clair Ave. Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60
Za 6 mesecev države in Kanado za celo leto \$4.50
za 3 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at
the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

UREDNIKOVA POŠTA

Paul Hansen
Cleveland, Ohio

Bližajo se jesenski dnevi—daljše noči. Bližajo se tudi volitve in v zvezi z volitvami tudi več delavskih aktivnosti na političnem polju. Predno bomo pa začeli boj to jesen na političnem polju, bomo imeli prej še en večer izobraževalnega tečaja. V torek večer 25. sept. ob 8. uri v Amalgamated Hall, 2064 E. 4th St., bo govoril Paul Hansen, voditelj delavske izobrazbe in zadružnega gibanja na Danskem. Predmet njegovega govora bo: "Delavske krize v Evropi in Ameriki." Paul Hansen je prvovrsten govornik in izvrstno obvladuje angleščino, v katerem jeziku bo govoril.

Zanimive vesti iz stare domovine

Morski pes na ljubljanskem velesejmu.

Dne 7. septembra zvečer so s transportom pripeljali v Ljubljano na ogled velikega morskega psa, baje onega, ki je požrl Vero Novakovo iz šiške, med plavanjem v Jadranskem morju. Na razstavi v Ljubljani je tudi eden izmed ribičev ki je pomagaj zajeti v morju morskoga psa. Zveza ribarskih društev in odbor ribarske razstave sta pripravila vse potrebno glede prevoza in prostora, kjer se je nahajal na razstavi. Oni, ki so videli psa razstavljenega v Zagrebu, zatrjuje, da je žival izredno dobro ohranjena in je v Zagrebu vzbudila veliko zanimanja. Pes tehta 2100 kilogramov in je 24 čevljev dolg.

V Ljubljani prične izhajati nov dnevnik.

Nekaj uglednih pristašev in boriteljev Jugoslovanske nacionalne stranke je pred dnevi razposlalo okrožnico, v kateri so poedini in gospodarske ustanove povabljeni, da se pridružijo akciji za ustanovitev novega dnevnika v Ljubljani, ki bo poleg "Jutra" in "Slovenskega Naroda" tretji dnevnik glasila JNS v Ljubljani. Ustanovitvi nameravajo zadruge "Narodno pravo", ki bo registrirana zadruška z omejeno zavezo in ta bo potem lastnica in izdajateljica dnevnika. Vsak član mora ob pristopu plačati pristopnino, ki znaša 400 Din. Zadrugi deli pa znašajo po 100 Din. List bo torej v izvajanju svojega poslanstva glasnik ideologije, ki jo je osvojila Jugoslovanska nacionalna stranka. Okrožnica tudi pravi, da bo lastništvo bodočega dnevnika "prevzelo enega izmed obstoječih javnih glasil", katerega pa zaenkrat ne imenuje. Razgovor o ustanovitvi zadruge, oziroma lista se je vršil 7. septembra v prostorih Trgovskega doma v Ljubljani.

Smrtna kosa

V Bistrici je utonil 53 letni Šimen Koren, mesarski pomočnik pri mojstru Ivanu Podgorsku v Kamniku. V pijanosti je najbrže padel v Bistrico, kjer si je prebil lobanjo in utonil.

V Ljubljani je umrl veletrgovec Ignacij Vok. Imel je trgovino s kolesi in šivalnimi stroji. Rodil se je pri Sv. Petru niže Maribora. Bolehal je že delj časa.

V Imenem pri Podčetrtku v starosti 70 let je umrl Franc Prah, trgovec in veleposesnik. V Zavodnji, Cesta na grad, je umrla v 65 letu starosti Jožefa Oštrir, zasebnica.

V Spuhli pri Ptujju je umrl ugledni posestnik Simon Vidovič v 77 letu starosti.

V Rogaski Slatini je umrla učiteljica Jospina Majšel.

Na Gračnici pri Rimskih To-

plicah je umrl v starosti 32 let Ivan Majcen sin posestnice in gostilničarke.

V Krškem so pokopali posestnika v Trški gori Martina Mavsarja.

V sanatoriju v Bari v južni Italiji je umrla Adrijana Fili, učiteljica v Materi, provinca Potenza v Basilicati. Pokojnica je bila hčerka književca Ivana Filija v Tolminu. Pokojna je bila stara 28 let.

V Kurji vasi okraj Save pri Jesenicah na Gorenjskem je umrl v visoki starosti Valentin Razinger, po domače Kurejev, tovarniški upokojenec.

Premog na Muljavi

Iz St. Vida pri Stični poročajo, da so na Muljavi začeli kopati premog. Po izjavi strokovnjaka je ta premog prvovrsten. Do kolodvora v Stični je komaj tri milje daleč. Cesta za prevoz premoga je v dobrem stanju in ravna.

Velike nevihte nad Slovenijo.

Škoro vso Slovenijo so koncem avgusta zadele velike nevihte, ki so mnogokje povzročile občutne poplave. Kmetom neprestani dež zrušil vse jesenske pridelke. V avgustu je deževalo 17 dni in je padlo 190.0 mm dežja, kar je zelo veliko za en mesec časa. Vročih dni letos v Sloveniji niso imeli.

SUBLJEV KONCERT JE BIL USPEH.

Dalje iz 1. strani)

Či pridobil publiko stoprocentno! Kar neumni smo bili nanj. Udeležba je bila lepa — na koncert je prišlo okrog osem sto ljudi, kar je vsekakor razveseljivo dejstvo, kajti človek marsikdaj misli da v naši "metropoli" nimamo toliko za kulturo zanimajočih se ljudi. Sicer je bil koncert dan v čisto kulturne namene — nihče ni delal niti iskal profita! — vendar je človeka skoroda presenetilo, da se je v zvezi vsemu našlo v metropoli osem sto ljudi, ki so bili pri volji priti na to kulturno prireditev. In pisec teh vrstic pravi vsem tistim, ki so prišli: Čast vam! Vsem tistim, ki niso prišli, pa: obžalujte! In lahko vam je žal!

V splošnem rečeno, se je naša naselbina postavila prilično dobro, ampak vse prej kot sijajno. Vsa čast Sublju, ki je pel za uresničenje naše kulturne ideje, vsa čast tistim rojakom in rojakinjam, ki so prišli na koncert, vsa čast tudi direktoriju SND, ki je tako vzorno kooperiral, da ga lahko postavimo za vzgled podobnim ustanovam, ampak — no, saj je boljše, da človek kar ostane pri tem "ampak" . . .

Pisec tudi ne bi imel mirnega spanja, če ne bi omenil, da je bila na koncertu zastopana tudi naselbina Little Falls, N. Y. Zastopal jo je rojak Frank Petav, ki bi ga lahko postavili za vzgled marsikateremu rojaku v naši naselbini, ki se smatra za kulturnega človeka! Tudi iz Girarda so prišli — Mr. in Mrs. Dolčić in Mrs. Selak. Tako — ljudje od daleč so prišli — Clevelandčani smo pa balinčali, igrali karte itd., ko je bil v teku eden izmed največjih kulturnih dogodkov tega leta v "metropoli".

Koliko je koncert prinesel, bo v kratkem poročal tajnik Odpora za nabavo Peruškove slike. Gotovo je, da ni prinesel dovolj in da se bo odbor moral obrniti na naša kulturna in podporniška društva za podporo in upamo, da se bode le-ta stoodstotno odzvala, saj to vendar ni akcija enega posameznega človeka in bo šla Peruškova slika tja kot dar clevelandskih Slovencev.

Koncert tudi brez cvetja ni bil. Pevcu so poklonili krasne šopke samostojna "Zarja", Odpor za nabavo Peruškove slike, Mr. in Mrs. Plevnik in še nekdo, o katerem ne vemo, kdo je bil. Šubelj je vse to cvetje — in tudi ves aplavz — stoprocentno zaslužil!

Pevca je spremljala na klavirju Miss Vera Milavec in pisec bo na njen račun zapisal samo tole: boljsega spremljevalca na klavirju Šubelj skoro ne bi mogel dobiti.

V splošnem se lahko beleži sinočni subljevi koncert kot velik moralni uspeh, pristaviti je pa treba, da se bo morala naša naselbina, kot največja slovenska naselbina v Ameriki, ki se ponosno nazivlje "metropolo ameriške Slovenije", najprej popolnoma zbuditi, če bo hotela tudi zaslužiti ta naziv. Sinoči ga ni zaslužila vzlic osem sto rojakom in rojakinjam, katerim se je stvar videla dovolj važna, da so jo obiskali!

OHROMLJEN AEROPLAN PRISTAL S POTNIKI.

ST. PAUL, 19. sept. — Sinoči je neki potniški aeroplan eno uro in 40 minut krožil nad mestnim zrakoploviščem, ne da bi si upal pristati, ker je zgubil koleca. Končno pa se je le spustil na zemljo ter je pristal brez nevarnosti. V aeroplanu je bilo pet potnikov.

POLET V NEGOTOVOST

Kakor smo poročali, je znani ameriški polarni raziskovalec in letalec Lincoln Ellsworth s 3000 tonskim parnikom "Mariposa" iz Honolulu odpotoval proti Novemu Zelandu. Spremlja ga dr. Colman, ki bo, kakor že na mnogih ekspedicijah, fungiral tudi kot glavni zdravnik Ellsworthove ekspedicije v Antarktiko.

V Dunedinu na Novem Zelandu čaka na Ellswortha znameniti pilot Bernd Balchen. V Kaliforniji je Ellsworth osebno nadziral preureditev specialnega letala za polet v Antarktidi. V Dunedinu se izvršijo zadnje priprave za ekspedicijsko. Sredi septembra odide ta z Ellsworthovo ladjo "Wyatt Earp" proti otoku Deception v skupini Južnih Shetlandskih otokov.

S tega otoka se bosta Ellsworth in Balchen dvignila z letalom na polet preko antarktičnih ozemelj, ki jih ni gledalo še nobeno človeško oko. To se bo zgodilo v začetku novembra, in sicer v etapah. Od Deceptiona pohitita najprvo do Grahame dežele, od tu pa preko zaledenih gorovij Antarktide do 3000 m visoke Planote kralja Hakona VII. in južnega tečaja. Od južnega tečaja poletita moža preko "Bele praznote" v Kitov zaliv, kamor prispeje že prej matična ladja "Wyatt Earp."

ŠKRAT

Cisto plešastemu možkemu je rekel nekdo, ki je imel rdeče lase:

"Kje pa si bil takrat, ko je Bog lase delil, da moraš z golo glavo po svetu hoditi?"

"Bil sem tam," odvrne plešec, "ampak zmanjkalo mu je že vseh las, samo nekaj rdečih — še imel, pa sem rekel, da če nima nič boljsega pa še takih ne maram..."

MORNARJI NA PARNIKU SE UPRLI.

BUENOS AIRES, 19. sept. — Kapitan grškega parnika "Aliki" je poslal brezlično poročilo, da so se mornarji na krovu parnika uprli. Oborožena mornarska patrola je bila poslana parniku naproti.

ŠTIRJE JAPONCI UMORJENI V MANDŽURIJI.

TOKIO, 19. sept. — Iz Berolina se poročajo, da je bil vpriporjen napad na neki parnik, pri čemer so bili umorjeni štirje japonski uradniki mandžurske vlade ter njih trupla vržena v reko.

SE NE SME GOVORITI O Cerkvenem sporu.

STUTTGARD, Nemčija, 19. sept. — Wuertemberska vlada je izdala dekret, ki prepoveduje vsako razmotrivanje o cerkvenem konfliktu na javnih shodih, v časopisih ali letakih.

ZENSKA UMORILA BIVŠEGA MOZA.

WHEATON, 19. sept. — Na zapor od 1 do 14 let je bila obsojena Mrs. Ida Michaels, ki je ustrelila svojega bivšega moža. Obtoženka je krivdo priznala.

KOLIKO JE VREDNA ŽENA?

Na sodišču v Orleansu je vsakomur na vpogled naslednji protokol: "Podpisani Eugene Narcis, orožnik sem prejel od trgovca z začijo kožuhojivo J. Felicijana naslednjo ovadbo: V mojem stanovanju se je mudil osem dni kot gost potnik Ferdinand Cesar. Po osmih dneh gostovanja v moji hiši pa je izginil ter odnesel s seboj: nihhalno uro, par starih čevljev, ponošen telovnik in več drugih majhnih predmetov. Nadalje je vzel Ferdinand Cesar s seboj tudi ženo Felicijana Optala, Sidorovo roj. Clarisse, staro tri in štirideset let. Skupna škoda vseh naštetih predmetov znaša 90 frankov.

DELOVSTVO IN KLERIKALIZEM

Ena najmočnejših sil je klerikalizem, med vsemi najmočnejši pa rimski. To vemo. Rimski klerikalizem ni močan zaradi svoje politične moči, marveč zaradi svoje taktike. Noben klerikalizem katerekoli vere ni tako tesno spojen s kapitalistično družbo kakor rimski. In nič čudnega ni to. Rimski klerikalizem je vzrasel s kapitalistično družbo. Prvotno je bil (po prvih letih obstoja, ko je bil še idealno gibanje) najvernejša oproda fevdalizma. Temeljno načelo avtoritarne oblasti zagovarja še danes. Pozneje pa, ko je fevdalizem doživel poraz, se je klerikalizem oprijel z isto vnemo meščanstva. Doba fevdalizma in meščanskega liberalizma je bila lanj zlata doba. V vsej tej zgodovinski dobi je opominjal ljudi, da spoštujejo brez odpora in svoje volje vsak režim, ki je hotel sodelovati s cerkvijo, oziroma cerkvi nudil priliko, da bogati in gradi svojo organizacijo. Cerkev je obogatela. Ustvarila si je močno fundirano organizacijo, s katero se danes vmešava v politične in nepolitične dogodke.

Najlepši zgled nam nudijo dogodki v Nemčiji. Tedaj, ko je Hitler udaril po delavcih, jim vzel vse pravice in organizacijsko imovino, mu je klerikalizem pel slavo in odobraval njegovo načelo avtoritarnosti. Istotako se je zgodilo v Avstriji. V obeh državah so delavce oropali političnih pravice, odvzeli jim možnost, da se bore, kadar po krivici kapitalistične družbe stradajo.

Hitler je pa bil nekoliko svojevlehen. Cerkvi ni hotel vsega ugoditi. Tedaj se je že govorilo, da bo Vatikan fašizem preklel.

Toda naglo se je zopet izvršil preobrat. Hitler je nastopil proti svojim lastnim fašističnim tovarišem in se popolnoma prodal nemški generaliteti in fevdalnim kapitalistom. In kaj opažamo. Prokletstva ni. O Hitlerju molče, toda že v par dneh ali tednih mu bodo zopet peli slavo in ga imenovali najmodrejšega državnika, ker je prodal delavce kapitalizmu s tem, da je prepustil vso oblast kapitalističnemu redu v državi.

Ni se nam torej treba čuditi, če klerikalizem pobija marksiste. To je njegova naloga, ker hoče živeti od kapitalistične družbe in pa od eksploatacije narodov. Za to spoznanje ni treba biti študirar. Kdor čita klerikalno časopisje, lahko vedno opazuje, da so v njem za delavce besede, politika pa je za kapitalistične izkoriščevalce.

ODPOR AVSTRIJSKEGA DELAVSTVA

Avstrijski režim je hotel prisiliti delavstvo, da se pridruži prisilnim strokovnim organizacijam. Le člani prisilnih organizacij imajo prednost pri sprejemu v delo, toda vse nič ne zaleže. Sredi meseca junija je imela prisilna organizacija šele 100,000 članov, sredi julija 150,000. Pred razpustitvijo strokovnih organizacij pa so imele nemške 45,000, krščanske 100,000, naše svobodne strokovne organizacije delavcev pa 600 tisoč članov. Od 750,000

DEŽELI LEVOV

Britska Vzhodna Afrika: paradiz velike zverjadi.

Britska Vzhodna Afrika je še danes pravi raj za lovca na veliko zverjad. Lev je naravnost karakteristični znak te dežele. Zetaki pri izkrcanju v Mombasi dobiš pri izmenjavni denarja bankovce in srebrnjake, ki nosijo podoba leva. Za Mombaso pa se dviga gorovje Simba — simba pomeni v jeziku domačinov leva. Ob proggi, ki vodi iz Mombase v deželo Usugando, je postaja z imenom Simba. Če imaš srečo — ali smolo, kakor pač vzame — se tu lahko nenadejano srečaš z živim levom.

Voznja po omenjeni železniški proggi je zelo udobna. Ker se vzpne železnica proti notranjosti precej visoko, je ponoči zelo hladno, toda železniška uprava oskrbi potnika s potrebnim toplim posteljnino v plombrirani vreči. Kratko pred polnočjo išpe vlak do mesta pri Tsavu. Tsavo je imel pri gradnji te železnice pred kakšnimi 35 leti važno vlogo. Levi so med delavstvom tako pustili, da so morali gradnjo za nekaj časa ustaviti. Domačini so jih smatrali za hudiče v živalski podobi. Še danes je vsem v spominu grozoten dogodek, ki se je primeril ob tej priliki.

Trije inženjerji, dva Angleža in neki Italijan, so spali v zaprtem spalnem vozu, v sosednem oddelku je bilo služabništvo. Italijan je spal na tleh, Angleža v obeh ležiščih nad njim. Ponoči, še danes ne vedo povedati, kako se jim je moglo to zgoditi, je vlomil ogromen lev skozi zaprta vrata v kupe. Z zadnjimi nogami je stopil na Italijana, se postavil pokonci in zagrabil s sprednjimi tacami v sredi ležečega Angleža. Drugi Anglež nad njim se je od ropota in kričev zbudil in je ostal od strahu nekaj časa kakor okamenel. Do orožja ni mogel ker je bil vmes. Končno se je toliko zbral, da je skočil s svoje postelje preko zverine iz kupeja in do vrat oddelka, v katerem so bili služabniki. Ti so se bili zbudili in v svoji grozi vrata zabarikadirali, tako da je s težavo prišel noter. Medtem je lev s svojo žrtvijo z mogočnim sikokom šinil skozi okno, ki se je raztresilo, in izginil v noč. Italijan je ušel z živčnim šokom, toda njegovi lasje so v tisti noči osiveli.

Še danes mrgoli v deželi levov, ki so se umaknili le malo stran od proge in najbolj prometnih cest. A še vedno se avtomobilisti dovolj pogosto srečujejo z njimi.

Sicer pa zverine človeku ne napade, se razjuni, umaknejo. Nevarni so samo "maneeriji", stari samci, ki niso dovolj hitri, da bi lahko lovili divjačino, in se specializirajo zato — kakor v primeru pri Tsavu — na počasnejšega človeka. posebno na neoborožene domačine. Vendar pa se niti domačini ne boje najbolj leva med vsemimi zverinami. Večji strah imajo pred nosorogom, divjim bivolom in slonom. Šele na četrtem mestu sta lev in leopard. (Slučnih avturar najdeš dovolj tudi v knjigi Teodorja Roosevelta: Afriška potovanja.)

SLONI V PETROLEJSKEM JEZERU

Po petletnem iskanju je uspelo neki francoski ekspediciji odkriti v afriški sredini moč ne petrolejske vire.

Že dolgo so domačini govorili o "masnem jezeru", tako da so Francози končno odločili, da ga poišejo. In res so našli jezero, katerega "voda" je iz — petroleja. Nadalje so v bližnjem ozemlju Ulmi in Medeli odkrili ogromna nahajališča "tekočega zlata", ki prekašajo bolj celo bogastvo mosulskih nahajališč.

Živali iz prazgoda so se petroleja tako privadile, da se sloni v njem celo kopljejo. Na bregovih petrolejskega jezera pa je mnogo neke vrste črnih kač, čijih pik je brezpozorno smrten.

PRASKO PREBIVALSTVO

Po izkazu statističnega urada je češkoslovaška prestolnica štela 1. jan. t. i. 897.000 prebivalcev. Če se upošteva nje normalni prirastek, je že v marcu presegla 900.000 prebivalcev. Ne bo dolgo trajalo, ko bo Praga dosegla milijon prebivalcev.

(Dalje iz 1. kolone)

organiziranih delavcev se je uklonilo dik-tatu borih 150,000.

Prisilna zveza izdaja tudi svoj list ter začudeno izprašuje, zakaj delavci ne vstopajo v prisilno organizacijo? Obenem pa sumniči "neke tuje elemente." — Klerikalizem naj ve, da je delavstvo zrelo. — D. P.

(Dalje v 6. koloni)

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

Ustanovljena 1908 Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:
Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John E. Fyrtich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Foss, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Miklo Kubel, blaginjak, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:
Anton Zaltz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauser, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:
Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASLO:
"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vas pisma in stvari, tičeče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za zvezo pa na ime in naslov blaginjaka. Priporočljivo je poslati upravnega odseka se naj naslavlja na predsednika nadzornega odseka, ki se uradno imenuje na predsednika porotnega odseka. Stvari tičeče se uradnih in upravnih zadev, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

PANAMSKI PREKOP

Dvajsetletnica prekopa med obema veleoceanoma, ki je delo združenih moči vseh človeških plemen.

V letu in mesecu, ko se je začela svetovna vojna, 15. avgusta 1914, se je otvoril Panamski prekop, eno največjih tehničnih delovnih del vseh časov, ki ga je silovitih delovnih zahtevah morda menda samo še kitajski prekop. Pred kratkim so ob enem z dvajsetletnico vojne proslavili njegovo dvajsetletnico. Prve ladje, ki so vozile skozenj, so bile vojni transporti.

Od severnega do južnega tečenja pasu loči ameriška celina Atlantski ocean od Pacifičnega in skoraj v svoji sredini se ločuje tako ozka, da ni čudno, če so španci že kmalu po odkritju tega ozemlja imeli v mislih, kako bi ga presekali in napravili kratko zvezo med obeh veleomorjenah, Filip II. in Karol V. sta proučevala ta načrt, toda izvedba je bila za tisti časi tako težka, da so si španci pomagali rajši s kopno preko Panamske in Nikaragajske ožine. Pozneje so spoznali Angleži pomen prvotnega Panamskega načrta, a njih trud, ki se vsedli na ožino, je bil zaman. Potem so skušali presekati vsaj Zedinjenim državam isto namen. V pogodbi 1850 je nato obe državi sporazumno o nevtralnosti eventualnega prekopa. Nekaj časa so mislili bolj na prekop nikaragajškega ozemlja, dokler se ni leta 1897 mednarodna konferenca v Parizu odločila za Panamski prekop.

Ze naslednje leto so začeli Panamski graditi pod vodstvom nekoga zgraditelja Sueškega prekopa inž. Lessepsa. V načrtu je bil navaden prekop brez Panamskih razlik in zapornic. To je smrtonosno podnebje in neveljavo ozemlje sta v zvezi s sledečimi manipulacijami uprave, ki so ustvarila takšen položaj, da po osmih letih dela prišlo do Panamskega poloma, ki ima svoj vzrok še danes v tehničnem izvedbi za takšne vrste polomov: "Panama." Veliko francoskih inšpektorjev, funkcionarjev, ministrskih senatorjev, poslancev je bilo poslano pred sodnika. Delo je potem počivalo do leta 1904, ko so ga vzele Zedinjene države v svoje roke. Panama je bila tedaj še pokrajina kolonialne republike, ki ni hoteli dati koncesije. Yankeji so jo podpirali v Panami revoluciji, ki je napravila deželico "samostojno." Panamski revoluciji so ozemlje okrog prekopa z vsemi suverenitetskimi pravicami odstopili Zedinjenim državam. Američani so se od francoskih izkušnje nekaj naučili in začeli svoje delo drugače. Najboljša ovira so bila nezdravila z mrazico okuženo podnebje.

ki je v francoski gradbeni periodi zahtevalo 30.000 človeških življenj, in geološke posebnosti zemeljske ožine. Zemlja je tam nenavadno rahla in usipljiva. Američani so prvo oviro odpravili na ta način, da so vsa obsežna močvirna ozemlja polili s petrolejem, ki je uničil nevarne komarje, in osušili. Zdravstvene razmere po teh ukrepih so bile povoljne. Spočetka je bilo sicer težko dobiti delavcev, a ko so Američani ponudili visoke plače, so začeli prihajati od vseh strani, črne, črne, Indijci, Kitajci in pripadniki vseh mogočih drugih narodov, tako da je Panamski prekop v resnici delo združenih moči vsega človeštva. Delo je šlo spočetka počasi od rok, nakar so Američani postavili vse skupaj pod vojaško upravo, ki je takoj izkazala velike uspehe. Seveda pa je bilo treba premagati velikanske težave. Neredko so zemeljski plazovi komaj dovršena obrežja zrušili spet na dno prekopa. Milijone in milijone kubičnih metrov prsti in kamenja je bilo treba na ta način ponovno spraviti iz njega.

Panamski prekop ni navadna vodna cesta, kakor so si jo zamislili Francozi, temveč prekop, ki se dviga od obeh oceanov v stopnicah in je v posameznih odsekih zaprt z zapornicami. Iz Karaibskega morja vodi prekop do Gatunske zapornice, kjer se 10- do 20.000 tonske ladje avtomatično, brez hrupa in hitro dvignejo z orjaškimi napravami 26 m višje, v umetno Gatunsko jezero. To jezero je nekako tako obsežno kakor Zenevsko jezero. Ladje nadaljujejo nato skozi prekop do zapornic in dvigalnih naprav v Pedru, Miguelu in Mirafloresu do Tihega oceana. V sedmih ali devetih urah opravijo pot, za katero je v špansko-ameriški vojni bojna ladja "Oregon" okrog rta Horna potrebovala n. pr. 66 dni, da se je združila z atlantskim brodom pred Kubo.

Prekop je 78 km dolg, 14 m globok in na dnu 30 m širok. Do danes je veljal Ameriko približno pol milijarde dolarjev. Promet na njem pa stalno narašča in je že tako velik, da en sam prekop v doglednem času ne bo več zadostoval. Ze sedaj mislijo na to, da bi mu zgradili par, in ni izključeno, da pojde novi prekop skozi Nikaraguo, kjer je glavna ovira samo vulkansko nemirno ozemlje.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

Tudi netopirji potujejo

Prhutarji ne prezimujejo v kraljih, kjer živijo poleti? Dr. Eisentraut iz berlinskega zoološkega muzeja je specialist za netopirje. Ta čas se bavi posebno s skrivnostnimi potovanji teh krilatih sesalcev, ki jih opravljajo na podoben način v določenih letnih dobah kakor ptice. Za danes so nam vzroki teh potovanj še neznan, saj ni dolgo tega, kar zanje sploh vemo. Dr. Eisentraut skuša s preizkušenim obročkanjem rešiti njih skrivnost "V zadnji zimi," je dejal učenjak pred kratkim v nekem intervjuju, "sem samo v okolici Berlina opremil kakšnih 3600 netopirjev v njihovih prezimovališčih z oštevilčenimi aluminijastimi skobkami. Te živali so danes v svojih poletnih bivališčih.

S severa in vzhoda sem med tem prejel številna poročila, iz katerih je sklepati, da so ta poletna bivališča do 100 km daleč od prezimovališč. Čudno je to, da ni nobena živalica poletela proti zapadu ali jugu.

Čeprav nimamo danes niti pojma o tem, kaj jih žene na potovanja, je gotovo, da imajo zelo razvit smerni in orientacijski čut. Živali, ki sem jih obročkal v bližini Berlina, so se vrnile natančno do svojega izhodišča, n. pr. kakšnega votlega drevesa. To dejstvo je tem bolj presenetljivo, ker letijo izključno ponoči in jim oko kot kazipot ne more rabiti. 100 km je dolga pot in če jo opravijo na zunaj tako slabotne živali, morajo biti iz vrstne letalke. Netopirji letijo čisto celo vztrajneje in gibčneje nego ptice. Nekoč sem z nekim tovarišem skušal z mrežo uloviti netopirja v zaprtem prostoru. Ni mi uspelo. Njegovi letalni triki so neizčrpni in zelo površno označujemo ta let kot "frfotanje". Netopirji so že po naravi letalski artisti."

Dr. Eisentrautu pomagajo pri njegovih prizadevanjih ljudje sami, ki se v Nemčiji dobro zavedajo, da je treba znanosti v prid vsako ujetu obročkovanu živali javiti postaji, ki jo je obročkovala. V ta namen zadostuje da sporoči pošiljatelj s točnim datumom in krajem, kjer je žival ujel, številko, ki je vtisnjena v obroček na naslov, ki je isto tako vtisnjen vanj.

Za matere in gospodinje

Ce šivalni stroj preveč ropoče in ti gre ta ropot na živce ali pa draži sosedo, privzdigni ga in ga podloži s klobučevino ali pa z linolejem. Ropot ublažiš tudi s tem, da vse škripajoče in ropotajoče dele namažeš z oljem.

Nekaterim povzroča zelo neprijetne občutke ušesih in glavni škripanje koles pri otroškem vozičku. Tudi tukaj se da pomagati na zelo preprost način. Kolesa namažeš v tečajih in zlo je odpravljeno.

Rože v vazah zalivaj s svežo vodo, obenem pa jim odščipni košček stebela. Ce poleg tega

WEAK AND SKINNY MEN, WOMEN AND CHILDREN

Saved by new Vitamins of Cod Liver Oil in tasteless tablets.

Pounds of firm healthy flesh instead of bare scraggy bones! New vigor, vim and energy instead of tired listlessness! Steady, quiet nerves! That is what thousands of people are getting through the latest discovery—the Vitamins of Cod Liver Oil concentrated in little sugar coated tablets without any of its horrid, fishy taste or smell.

McCoys' Cod Liver Oil Tablets, they're called! "Cod Liver Oil in Tablets", and they simply work wonders. A little boy of 8, acutely sick, got well and gained 10½ lbs. in just one month. A girl of thirteen after the same disease, gained 3 lbs. the first week and 2 lbs. each week after. A young mother who could not eat or sleep after baby came got all her health back and gained 16 lbs. in less than a month.

You simply must try McCoys' at once. Remember if you don't gain at least 3 lbs. of firm healthy flesh in a month get your money back. Demand and get McCoys'—the original and genuine Cod Liver Oil Tablets—approved by Good Housekeeping Institute. Refuse all substitutes—insist on the original McCoys'—there are none better.

stebela še dobro umiješ, da odpadejo gnile nitke, storiš dobro rožam in sebi. Rože ne bodo naprej gnile, stanovanju pa bodo dalje v okras.

Ne striži stebelovja pri cvetju nikoli s škarjami. S tem stisneš celice in podvežeš dovodne cevke za vodo. Stebla reži vedno le z nožem.

Za čiščenje mastnega posodja je priporočljiv amoniakov prah. Tudi za umivanje rok je ta prašek zelo koristen. Mrčesu in mišim je omniak zopern, zato ta prah odganja te živali.

Če so gumasti deli kakšnega predmeta otrdeli, jih zopet napraviš elastične s tem, da jih namočiš v raztopini iz enega dela amoniaka in dveh delov vode.

Porcelan najboljšo ohraniš, če ne polagaš krožnika na krožnik, ampak med vsak kos porcelana plast tenkega pivnika.

Smrad po cigarah preženeš, če strešeš na lopatico malo kavininega sesedka, vrhu njega pa položiš košček žarečega oglja. Oglje pusti nekaj trenutkov v zakajeni sobi.

Najboljša voda za zalivanje rož v loncih je tista, kjer se nekaj časa močijo jajčje lupine. Lupine potem primešaj zemlji za rože, ker dajo izvrstno gnajilo.

2000 metrov visok stolp v Parizu

Terase, ki jih bodo v primeru vojne preuredili v letališča

General komisar za pariško svetovno razstavo l. 1937 se je obrnil na francosko prebivalstvo z odklicem, naj mu ljudje pošljejo predloge, ki bi utegnili povzdigniti privlačnost slovesa nameravane prireditve. Prišla je kopicca nasvetov, med drugim tudi načrt inženjerja Lossierja in arhitekta Fauerja-Dujarrieja, ki predlagata komisarju, naj se kot atrakcija razstave zgradi 2000 m visok stolp iz jekla.

Tehnika, pravita projektanta, je danes tako napredovala, da bi bila zgraditev takšnega stolpa mnogo lažja kakor je bila gradnja Eiffelovega stolpa l. 1889. Stolp bo meril v prerezu pri tleh 210 m, zgoraj pa bo znašala njegova širina 40 m. Stene iz železnega betona pri tleh ne bodo debelejšje kakor 12 m.

Načrt predvideva tri terase: prvo v višini 600 m, drugo v višini 1300 m in tretjo 1800 m nad zemljo. Projektanta menita, da bi bil takšen stolp tudi

silne važnosti za obrambo Pariza pred zračnimi napadi. Ena izmed teras bi se dala v primeru vojne nemudoma preurediti v letališče. Poleg tega bi na stolpu lahko postavili do sto obrambnih topov. Stresljaji, ki nastanejo zaradi streljanja, ne bodo stolpu prav nič škodovali. V dobi miru pa bi se terasa novega stolpa lahko porabila za sanatorij z višinskim zrakom. Seveda bo imel stolp tudi vremensko opazovalnico in radijsko postajo, kakršne ni nikjer drugje po svetu.

Električni mož

Suha človeška koža je skoraj vedno električna

Vratar nekega velikega londonskega hotela, Ernest Cham-

berlain, je tako nabit z električno, da skačejo iskre iz koncev njegovih prstov, čim jih približa kakšnemu kovinskemu predmetu. To zmožnost ima mož še le kakšnih pet let. Preden je postal vratar, je bil uslužben kot radiotelegrafist, kjer je imel mnogo opravka z električnimi iskrami, ne da bi mogel kdo slutiti kakšno zvezo med tem njegovim delom in navednim električnim fenomenom.

Najmočnejše je opaziti ta pojav pri njem v zgodnjih jutranjih urah. Kadar odpira takrat vrata avtomobilov, skačejo iz njegovih prstov iskre v kljuko. Do večera pa se njegov naboj izžerpa in ne daje več nobenih isker.

Chamberlaina je preiskal sir Frederik Hopkins, znameniti angleški fizik. Električnih lju-

di, pravi ta učenjak, je več, nego si mislimo. Pri večini teh ljudi pa je električni naboj telesa tako majhen, da se sami ne zavedajo tega. Suha človeška koža je sploh skoraj vedno električna. Ljudje s posebno suho kožo, kakor Chamberlain, pa kažejo še posebno velik naboj.

OMELETA IZ NOJEVIH JAJEC.

Jalova nojeva jajca darujejo v živalskih vrtovih strežniške-mu osobju, da naredi z njimi, kar hočejo. Nedavno je znesla neka nojevka v londonskem zoološkem vrtu dve takšni jajci. Vsako jajce je tehtalo nad 1 kg, kar odgovarja približni težini 25 kokoških jajc. Obe jajci so nato izpihnil s posebno črpalko in so iz njih ocvrli omeleta za dvajset oseb.

GAS COOKING

GIVES YOU Free Choice OF COOKING TEMPERATURES

Vi ne bi marali avtomobila, ki bi vam dopustil voziti samo na tri ali štiri različne brzine. Vi hočete imeti na izbero brzino, ki jo potrebujete ali zahtevate ob vsaki minuti, ko so vozite.

In vi hočete imeti enako prostost v kuhinji. Plin vam daje POPOLNO kontrolo nad temperature kuhanja. Vi lahko dobite "top-burner" plamene ali "oven-burners" do ravno tiste točke, katera VI veste, da je pravilna za ono, kar VI kuhate. VI ste 'boss' vaše peči.

Ko ogledujete moderne kuhinjske peči, imejte to veliko in važno resnico v mislih — da PLIN JE KURIVO TISOČERIH TEMPERATUR - kurivo, ki vam daje popolno prostost, da kuhate po gorkoti, ki jo VI hočete.

- KONTROLA GORKOTE** — avtomatična.ročna. Odstrani ugnilajo temperature peč.
- KONTROLA CASA** — ura plin prižge in ugasi kot se želi.
- AVTOMATICA RAZSVETLJAVANJE** — vrhni bumerji se vžgejo, ko se obrne "talce."
- GORKOTA OBRZANA** — Navadno kuhanje ali kuhanje brez ognja. Doblajo se plinske peči, ki nudijo tudi to posebnost, ako želite.
- PROSTORI ZA GRETJE** — za segreti razna jedila in da odbrzite juhi gorke in krakerje rahle.
- INSULACIJA** — obrzri vašo kuhinjo hladno.
- NOVI VZORCI IN BARVE** — najmoderneje ideje o uporabnosti in lepoti.
- VENTILACIJA** — Sveži zrak v pečeh potoni celi, ki odstranijo iz kuhinje paro, ki je produkt kuhanja.

THE EAST OHIO Gas COMPANY

East 6 St., severno od Superior Ave. MAin 6640

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5811

UBOŽICA

Povest

SPISAL FRANCE BEVK

"Nesrečni človek! — Ti si umiril naše življenje! Ti si umiril mene, nesrečno mater! Ubožica moja hči je mrtva. Niti njenega obraza nisem mogla prepoznati. O, kaj si nam stori!"

Da si stopil v našo hišo! Pila sem mleko iz tvojih rok, pritrjevala sem tvojim besedam, ki jih nisem razumela. Kakor da sem slutila zlo, me je zgrabilo v srce, ko sem te prvič ugledala. Zakaj nisem takrat umrla. Tako pa sem neutolažena. Kazen, ki te zadene za to, kar si storil, moje hčere ne bo oživila, ker je niti moje solze ne morejo oživiti..."

mogoče uganiti vsaj približen zmisel izgovorjenih besed.

In naj bo odgovor še tako nezmyseln z ozirom na nagovor, najde v sreču mladega človeka isti odmev kot "da". Vtis tega neumljivega odgovora je ugodnejši, ker izključuje razočaranje. V sreču odpira najlepša upanja. Taki razgovori so neizčrpni po svoji vsebini.

Ko je prišla enega tistih popoldni Krajnikova Rezika po vodo, so sloneli na obzidku trije vojaki. Gledala je v tla. Izpod obrvi in las, ki so ji padali na čelo, je videla, da so vsi trije pogledali vanjo in da se ne izogne sodbi.

jo je prijel za roko. Umaknila mu jo je. Skrila pa mu ni več pogleda.

"Kam se vam tako mudi?" je očital v svojem jeziku vojak.

"Ne bodite poredni!" je dejala Rezika v svojem jeziku.

Nastal je hip molka. Njune besede bi bile kot s sedmimi pečati zapečateni bukve. To žalost sta občutila.

Pa je dejal vojak: "Kako vam je ime?"

Rezika se je držala na smeh in odmajala z glavo: "Saj vas ne razujem!"

Smejal se je tudi vojak. Nato je pokazal s prstom na Reziko: "Marija, Ana, Elvira, Tončka?"

Rezika je razumela, da si so zvenela imena tuje. Zasmejala se je in dejala: "Rezika".

"Rezika?" Ime ni bilo lepo izgovorjeno; tuje mu je bilo.

"Rezi!"

"Ah, Rezi!" se je izvilo iz njega. "Lepo ime!" Pokazal je nato s prstom nase: "Bruno!"

Razumela je. "Bruno!" je ponovila.

Zasmejala sta se zopet oba. To je bilo prvič, da sta se spoznavala.

Nekaj trenutkov sta se gledala v zadregi brez besed. Bruno je tresnil z glavo. Prijel je Reziko za roko, ki mu je to pot ni več branila. Skozi roke so se pretakale njene misli.

"Ali me imate malo radi, Rezi?"

Ona pa se je spomnila, da stoji z vojakom sredi trga, in mu je odmaknila roko.

"Kaj pa mislim! Domov moram."

"Jaz vas ljubim!" je dejal Bruno in lovil njeno roko. Obrnila je pred bleskom, ki je ta hip sijal iz njegovih oči. Ni razumela vsebine njegovih besed, čutila je njih odločilni pomen.

"Nimam časa!" je dejala, samo da nekaj reče, in odšla.

3.

"Dober večer; pri vas se naselim."

"Ni prostora."

"Za enega je prostor tam, kjer se vi preširoko šopirate."

"Če boš spal pod klopjo."

"Pod stropom, če hočete."

Bruno je stal z vso prtljago v veži Krajnikove hiše in otepal sneg s čevljev; vojaki, ki so kuhali na ognjišču, so se upirali novi tovarišiji.

Iz izbe je stopil Krajnik in dopovedal z besedo in kretnjo,

da je že deset vojakov v hiši. Ko je stopila Rezika mimo, jo je Bruno pozdravil: "Dober večer, Rezi!"

Rezika je obstala. Pred očetom ji je bilo neprijetno. Spoznala je, da je prišel ta človek zato, da ostane v hiši. Razumela je pozdrav, odgovor ji je ostal na jeziku.

Krajnik ni spregledal srečanja dveh mladih ljudi. Pogleda obeh je ujel in ni imel poguma, da bi še branil vojaku v hišo. Obrnil se je in krenil v kamrico, kjer je ležala njegova žena bolna.

V to kamrico se je bila umaknila vsa družina. Krajnik je spal na tleh, Rezika na blazini v kotu. Druga ni bilo; hči je bila edinka.

Sprva je bilo vsem težko v stisnjem prostoru, brez oltarčka v kotu, brez javorjeve mize in brez velike peči. Počasi tega niso občutili več. Le zategel kašelji gospodinje je rezal tišino vlažnih sten.

Proti večeru je povedal Krajnik svoji ženi, da je prišel vojak v hišo, ki je z Reziko že znan.

Ta je molčala nekaj hipov. Tenka bolest ji je kot z zastrupljeno nitko zadržala srce.

"Jezus, Marija!"

Potem ni dejala nič več. Misli, ki so se pojavljale v sreču kot večje in sproti ugašale, ni nikoli razlagala možu...

Ko je Rezika z očetom pokladala živini, jo je ta vprašal: "Kako, da te pozna?"

"Kdo?"

"Saj ti stala kakor prikovana. Kaj tajiš?"

Rezika je osupnila. Kaj je očetu? Mnogo izmed njih jo je že nagovorilo in se oče še zmenil ni. In kaj je na tem? Vojak pride in gre.

Saj to je tisto! je ugovarjala druga misel v nji. Pride in gre. To je najnevarnejše, zakaj ženska želi, da se vse, kar je hipnega, za vekomaj izbrise.

"Saj ne tajim", je zajekljala. "Poznam ga. Na vodnjaku sva se videla. Bruno mu je ime."

"Ime veš? Kako sta govorila?"

"Saj nisva govorila!" je padlo grenko v njeno srce...

Ko je prišla v kamrico, jo je mati poklicala k sebi. Gledala jo je tri minute s prodirnimi, bolnim pogledom v dno zenic. Beseda je trepetala pol v joku: "Rezika, bodi pametna!"

"Saj sem, mati." V grlu se je Reziki zadržalo, solze so ji stopile na trepalnice.

Tisto noč se je Rezika do jutra premetavala na blazini; ni mogla zaspati.

4.

Kakor ognjeni nadangelov meč so čuvale materine in očetove besede Reziko.

Bruno je šel mimo nje in se ji je nasmehnil, ona mu z naznanilo

smehom ni odgovorila. Hote je zadel s svojo roko ob njeno telo. Rezika je nevoljna namrščila obrvi. Nagovoril jo je, pa ga je vprašala v svojem jeziku, kaj hoče.

Varovala se je vsiljenca v hišo. Sama nikoli ni pogledala vanj; kadar je videla, da prihaja, je odšla.

Bruno je bil razdražen. Videl je, da je drugim vsaj človeško prijazna. Nato si je začel razlagati njeno vedenje kot opreznost. Razmislil je in si je pritrtil, da je prav tako. Bil je opreznost tudi on.

Krajnika je to vedenje uverilo, da je sočill napačno. Bila je ljubezen do hčere, ki jo je hotel ohraniti poštenjaku. Ni mu bilo vseeno, kdo bo bodoči gospodar hiše.

Iz dneva v dan se je Bruno počasi začel približevati Reziki. Opreznost, skoro neopazno, z nagonsko pretkanostjo. Pomagal ji je zadeti škap na glavo. Lupil je krompir. Donašal je drva. — Napravil je na stotine malenkostnih uslug, ki so pričale njegovi zvesti pažnji na njo. Bili so mali kamenčki za zgradbo.

Izvil ji je nasmeh. Ko so se nasmehi spremenili v besede, so ga v vsej svoji goli neumljivosti prijetno božale. Nehote in nevede so se včasih besede čudovito vjemale; bili pa so drogič odgovori silovito nasprotje vprašanju. Pa jih nihče ni hotel; imeli so vsi enako vrednost.

(Dajte prihodnjic)

Išče se

popolnoma opremljeno sobo in enega fanta. Naslov se naj pusti v uradu "Enakopravnosti."

Članice društva "DANICA" ST. 11 S. D. Z. izrekajo iskrene čestitke našemu glav. predsedniku Mr. Frank Cernetu in glav. tajniku Mr. Johnu Gorniku k ponovni izvolitvi.

Katie Kogoj, predsednica.

Pismo je ostalo nedokončano. Našli so ga v stenski omariči poleg mrtvaške postelje rajnice, ki je imela obraz, kot da se bo zdaj pa zdaj splašila iz večnega spanja. Umrla je, še predno je morilec izrekla zadnjo besedo.

I.

Bila je ostrá zima, dnevi okupacije.

V nedogled pokrajine, podobni odprti knjigi, je ležal sneg. Burja je odkrivala obronke in zasipala rupe. Gozdovi so ječali, kot da stoka na slednji veji o-bešenec in ne more umreti. Led se je blestel po strugah voda in po klancih; od zemlje do neba je vel mraz.

V nedogled iste pokrajine se je razprostirala armada ene divizije, ki je zasedla vasi. Po klancih so stali vozovi in topovi, vojaki so se vsuli v hiše. Niso razumeli ne običajev niti jezika, pa so se prvo minuto udomačili.

Vedeli so, kje so drva, kje je lonec, kje je krompir. Sedli so v zapeček, razkoračili so se za mizo. Vzeli so si del ognjišča, po svoji volji so si postlali. Zibal so otroke in jih ujkali, igrali so se z dekleti. Iz strešskih jarkov so prišli kot živali; žila človeškega življenja je pričela počasi utripati v njih.

Domaćini so se umaknili. Presekali so svoje življenje na dvoje. Pol iz usmiljenja, pol iz strahu. Pol mize, pol peči, pol ognjišča, celo pol molitve in pesmi tujeam, a pol sebi.

V nedogled pokrajine je velo hrepenenje po človeškem miru, porajalo se je sovraštvo sovražstvu.

Podgorje je postalo vojaško taborišče. Po hišah in hlevih so se natrpali prostaki, spali so na pokritih vozovih in na šupah.

Vrsta voz je stala nizdolž ceste, kuhinje so se kadile. Sredi vasi je stal ogromen top; straža je noč in dan čuvala mrtev bron.

Od jutra do večera je središče vasi šumelo. Vojaki so se spremenili v otroke. Obmetavali so se s snegom in se sankali, peli so in se prepirali. Nekateri so stali na vodnjaku in nagovarjali ženske, ki so prihajale po vodo.

Njih besede so hotele izraziti bogsigavdi kaj, a nikoli niso izrazile tistega, kar so hotele izraziti. Bile so neumljive. Usta, ki so jih izgovorila, so se smejala.

In vendar najde beseda, izgovorjena v še tako umljivem jeziku, vsaj toliko odmeva kot ljubezniv dotik z roko. Včasih je

Položila je škap na tla in prijala za držaj pri vretenu.

Takrat se je eden izmed treh vojakov zganil. Planil je k vretenu in ga zavrtel. Rezika je izpustila ročaj, ker je začutila poleg svoje moško roko. Slišala je besedi: "Dovolite, gospodična!" Razumela je samo eno.

Počasi je dvignila pogled. Dva vojaka sta kadila cigarete in se muzala. Ko sta zapazila pogled njenih sinjih oči, je dejal prvi:

"Kakšen pogled!"

"Gospodična je huda!" je dejal drugi. Nato sta si pomežiknila in odšla na cesto.

Zdaj se je Rezika ozrla po človeku, ki je vrtel vreteno, da se je vedro v naglih sunkih dvigalo iz globine.

Siva uniforma se obrazu tega človeka ni prilagala. Imel je temen obraz južnjaka, s strlečimi lasmi in z očmi kot oglje. Živo nasprotje plavalasemu dekletu, kateremu je gledala iznad prsi bela polt in so se pravilne poteze obraza odražale v bolestni milini. Njegova usta so se Reziki zdela prevelika, nos je bil nekoliko potlačen.

Vendar so ga napravili izraziti znaki njegove vnanjosti zanimivega. Njegov obraz se je na prvi pogled vtisnil v spomin.

Ko je zllil vedro vode v Rezi-kin škap, jo je pogledal. Njegove oči so vžgale. V njenih očeh je bil hladen sijaj hvalečnosti.

To je on občutil. Spustil je vedro znova v globino; z eno roko se je oprl na vreteno, drugo je del ob bok. Tako jo je gledal izzivalno in meril njeno telo, dokler ni udarilo vedro na gladino vode:

Ko je molče vllil drugo vedro v škap, je vprašal:

"Ali je dovolj?"

In ne vede, kaj je bila vprašana, je dejala: "Hvala lepa!"

Bilo je tri dni zatem, ko sta bila zopet sama na vodnjaku in

SEDMAK MOVING AND HAULING, 6506 St. Clair Ave. Henderson 1920

Se priporočam vsem Slovcem in Hrvatom, da nas pokličete kadar se selite. Vozimo tudi na piknike in izlete. Zmerne cene, točna postrežba.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

Zavarovalnino proti OGNJU, TATVINI, AVTOMOBILSKIM NESREČAM itd. preskrbi Janko N. Rogelj POKLIČITE: ENdicott 0718

SAMOSTOJNO DRUŠTVO "DOSLUZENCEV" je na svoji letni seji, katera se je vršila v nedeljo, dne 26. novembra izvolilo stedeči odbor za leto 1934: Frank Virant, predsednik; Louis Zakrajšek, podpredsednik; John J. Kikol, 19012 Mohawk Ave., tajnik; Joe Markovic, blagajnik; Frank Kuhar, zapisnikar; nadzorni odbor: Fr. Kuhar, Martin Zugel, Martin Kostanjšek; Frank Virant, zastopnik za Klub društev S. N. D.; John Jezek, zastopnik skupnih društev fare sv. Vida; Dr. Kern, Dr. Perme in Dr. Oman, zdravniki.

Društvo zboruje vsako četrto soboto v mesecu v S. N. Domu, št. 4, staro poslopje. Sprejema se člani od 16. do 45. leta starosti, s prsto pristopnino in zdravniško preiskavo. Plačuje \$200 posmrtnine in \$7.00 na teden bolniške podpore za \$1.00 mesečnine. Za nadaljna pojasnila se zgledate pri odboru.

NAZGANILO

Vsem cenjenim znancem in prijateljem naznanjamo, da bomo nanovo otvorili

MESNICO

na 6128 GLASS AVENUE

V SOBOTO, DNE 22. SEPTEMBRA, 1934

Imeli bomo v zalogi vedno najboljše suho in sveže meso in gledali bomo, da bo postrežba vedno točno in vljudna. Cenjenim gospodinjam se priporočamo za naklonjenost.

LUDVIK GUSTINČIČ, lastnik
LOUIS STRNAD, poslovodja

OGLEJTE SI TA ČUDOVITI POIZKUS!

Udeležite se natečaja, v katerem lahko dobite krasno MASLAND-ARGONNE preprogo

Mi vemo, kako dobre so Masland-Argonne preproge... Njih kvalitete pa želimo dokazati tudi vam. V ponudki, dne 17. septembra, smo pričeli dokazovati njih trpežnost na tak način, kakor še nikdar prej. Iz naše zaloge bomo vzeli po eno običajno preprogo ter jo položili pred obe naši trgovini na pločnik. Tu bosta ostali preprogi deset dni, naj potem v tem času pride nad nji dež, sneg ali solnce. Ali si lahko predstavljate, koliko bosti morali ti dve preprogi prestati? A Masland-Argonne preproge so tako prvovrstnega izdelka, da ne boste mogli na tih dveh preproгах potem, ko bosti izčiščeni, opaziti niti najmanjšega obrabljenja.

Pridružite se tudi vi temu poizkusu! Hodite po preprogi! Oglejte si jo skrbno! Prepričali se boste potem, zakaj tako navdušeno priporočamo Masland-Argonne preproge za vaš dom.

A. Grdina in Sinovi
6019 St. Clair Ave. 15301 Waterloo Rd.

Kako lahko dobite Masland-Argonne preprogo zastoj? Koliko ljudi bo šlo preko preproge v dobi te demonstracije. Ako boste uganili natančno število ali pa vsaj najbližje, tedaj boste dobili zastoj Masland-Argonne preprogo, ki jo bomo tekom demonstracije rabili. Edino to vam je storiti. Preprogo se bo po poizkusu izčistilo ter bo potem baš tako dobra, kakor bi bila nova. Predložite svoj odgovor v eni naših trgovin pred torkom, dne 30. sept.

BLUE DANUBE — Radio program WJAY Cleveland 6:15 PM

PEVSKO PODPORNO DRUŠTVO ZVON

Predsednik Andrew Režin, podpredsednik Joseph Blatnik; tajnik Andrew Žagar, 3569 E. 80th St.; blagajnik Joseph Plut zapisnikar Anton Meljaš. Nadzorniki: Silvester Paulin, Domen Blatnik in Anton Erjavec; pevovodja Primož Kogoj; vratar John Cvet. Zdravniki: dr. Perko. Zastopnika za S. N. Dom: Anton Erjavec in Domen Blatnik; za S. N. Dom v Maple Heights John Cvet. Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9:30 dopoldne v S. N. Domu na 80. cesti.

7 dni do JUGOSLAVIJE

NA GORNJIH BRZO PARNIKIH
Ekspresni vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven, zajamec udobno potovanje do LJUBLJANE

Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki: **COLUMBUS DEUTSCHLAND - HAMBURG NEWYORK - ALBERT BALLIN**

Tudi redna odplutja z dobro znanimi kabinskimi parniki

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali **HAMBURG-AMERICAN LINE - NORTH GERMAN LLOYD** 1119 EUCLID AVE, CLEVELAND, O.

Od jutra do večera je središče vasi šumelo. Vojaki so se spremenili v otroke. Obmetavali so se s snegom in se sankali, peli so in se prepirali. Nekateri so stali na vodnjaku in nagovarjali ženske, ki so prihajale po vodo.

Njih besede so hotele izraziti bogsigavdi kaj, a nikoli niso izrazile tistega, kar so hotele izraziti. Bile so neumljive. Usta, ki so jih izgovorila, so se smejala.

In vendar najde beseda, izgovorjena v še tako umljivem jeziku, vsaj toliko odmeva kot ljubezniv dotik z roko. Včasih je